

# Hjortevrimmelen



Johan Trygve Solheim

Norsk Hjortevitssenter  
Stiftelsen Norsk Hjortesenter  
*Vakker, vilt og levende*









# De beste dyra skal leve!



## Er det vilje til endring?

(c) Johan Trygve Solheim 2021





Jævla pølsemaker!









Norsk Hjortesenter  
1020 abonnenter

TIKPASS KANALEN

ADMINISTRER VIDEOER

HJEM

VIDEOER

SPILLELISTER

KANALER

DISKUSJON

INFO



Hjortesenteret

► SPILL AV ALLE



Hellstrøm snakker om  
hjortekjøtt

Norsk Hjortesenter  
Sett 751 ganger •  
for 5 måneder siden



Utvomming av et mindre  
hjortevilt

Norsk Hjortesenter  
Sett 3k ganger •  
for 9 måneder siden



En liten forsmak på filmen  
"Jaktten på returbukken"

Norsk Hjortesenter  
Sett 1,3k ganger •  
for 9 måneder siden



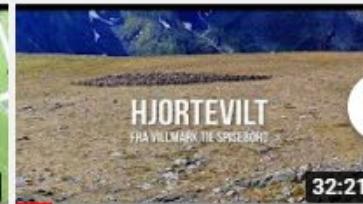
Kalvedans

Norsk Hjortesenter  
Sett 624 ganger •  
for 10 måneder siden



Hjortebonden gjennom ett  
år

Norsk Hjortesenter  
Sett 4,6k ganger • for 1 år siden



Hjortevilt fra villmark til  
spisebord

Norsk Hjortesenter  
Sett 22k ganger • for 2 år siden



Norsk Hjortesenter | Norges eldste hjortekvern

HJEM | EPISODER

HJORTEBRØL

# Podcasten om forvaltning av hjort, jakt og foredling

## Velkommen til podcasten HJORTEBRØL!

Hei, og velkommen til Hjortebrølet. Dette er podkasten for deg som er oppteken av forvaltning av hjort, jakt og foredling. For dei som meiner hjorten er forferdeleg og for dei som meiner hjorten er verdas mest fantastiske vesen. Podkasten er eit samarbeid mellom Norsk Hjortesenter, Vestland Bondelag og Norges Jeger – Og fisker forbund Sogn og Fjordane.



NJFF  
Sogn og Fjordane

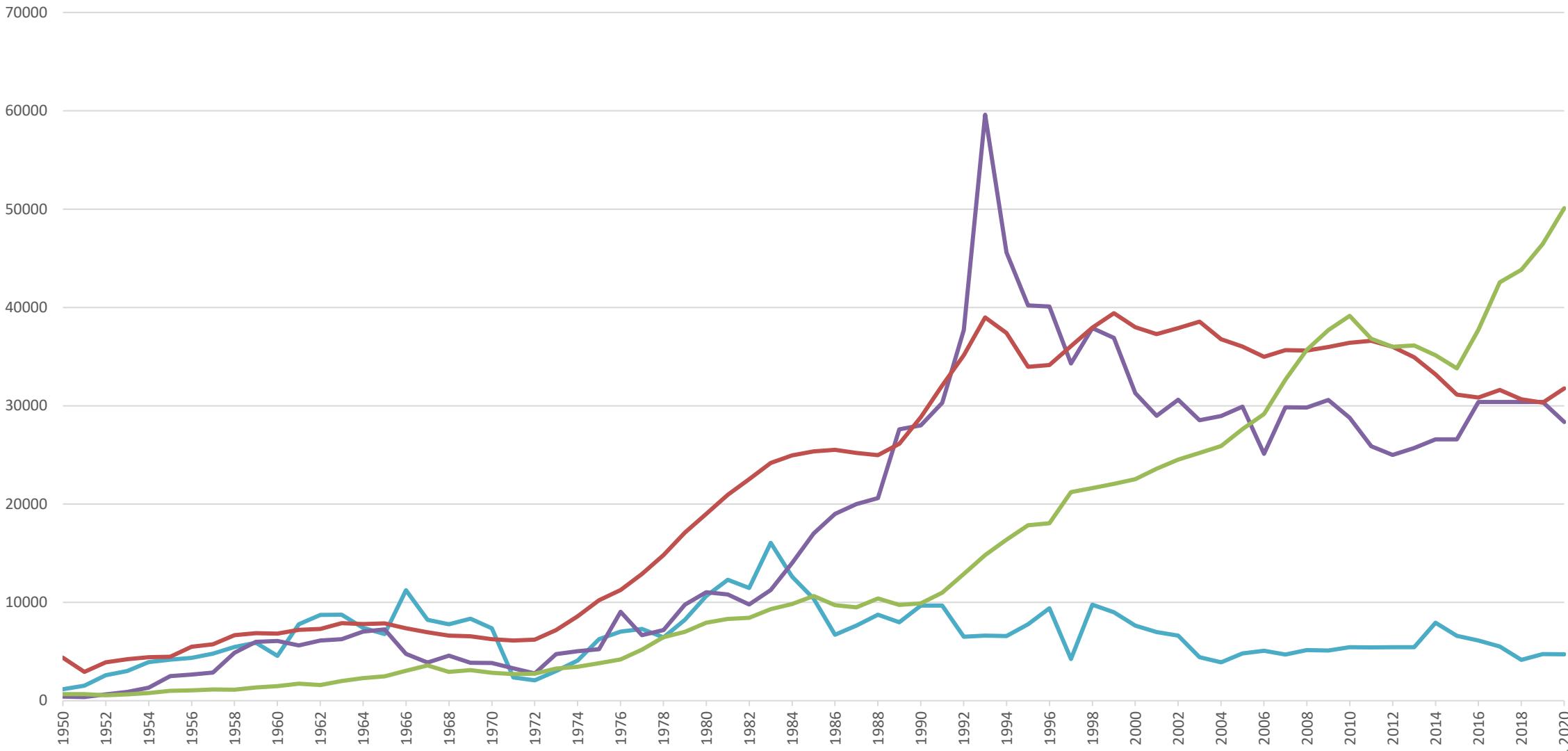


A close-up photograph of a deer's eye. The eye is dark brown with a prominent eyelid. A reflection of a deer's head with large antlers is visible in the center of the eye. The surrounding fur is a light tan color.

Tilbake til hjortevrimmelen!



## Antall felt hjortevilt 1950 - 2020



# Bestandsutviklingen

- Liten naturlig dødelighet (klima/sykdom/rovdyr).
- Jakt som viktigste dødsårsak (ca. 85 %).
- Rask turnover (7 år → 95 %).
- Har hatt en produktiv bestand.



- Bestandsøkning som følge av for lav avskyting i forhold til tilveksten, og overbeskatning av bukker.
- Hadde noen en drøm om å kle landet med hjort?



# Den norske hjortestammen vokser i rekordfart

Resultatet av hjorteeksplosjonen er skrantne dyr og oppspiste hager og åkre.



Annonse ▾

Annonsen er lukket av Google

Hjorten er glad i næringsrike enger. Foto: Colourbox

---

• Gina Aakre, Universitetet i Oslo

---

Publisert: 22.04.21, 17:07 | Oppdatert: 22.04.21, 17:07

Denne artikkelen inngår i et samarbeid mellom Nationen og nettstedet Forskning.no.  
Gina Aakre, som har skrevet artikkelen, er forskningsformidler ved Universitet i Oslo.

Mange tror fremdeles det er elgen som regjerer på vilttoppen i Norge. Slik er det ikke. Hjorten har sust forbi både når det gjelder bestand, jaktutbytte og utbredelse. Nå skal forskere se på hva tilgangen til åker og eng har å si for hjortebestanden.

12:52:48 NRK Møre og Romsdal

[Sjå fjernsynssendinga](#)[Hør radiosendinga](#)[Tips oss!](#)[Følg Klassequizen](#)[Koronaviruset i Møre og Ro](#)

&gt;

# Hjorten rundspiser Birger (21) – landbruksministeren kan ikke løse problemet

Hjorten har spist opp store deler av avlingen til den unge melkebonden. Nå frykter han å måtte sende kyrne sine til slakting.



**Annabelle Kårvåg  
Sørensen**  
Journalist

Publisert 14. aug. kl. 10:17

Oppdatert 14. aug. kl. 17:47

Den unge melkebonden Birger Gikling Ingeborgvik mener de burde få felle flere hjorter.

# Hjorten skremmer skulebarn – no har bygda fått nok

Fire svære hjortar nektar å la seg jage vekk, og borna gruar seg for å gå på skulen. No vil kommunen ha jaktløyve.



NÆRGÅANDE: Denne digre kronhjorten lagar kaos i Kalvåg.

FOTO: KJELL ROGER LARSEN

**Per Kristian Grimeland**

Journalist

**Benedikte Grov**

Journalist

**Asgeir Heimdal Reksnes**

Journalist

Vi rapporterer frå Kalvåg i  
Bremanger

Publisert 25. apr. kl. 13:01

Oppdatert 25. apr. kl. 15:44

# Hvor vil vi?



# Hvem er vi?

Samfunnet

Myndighetene

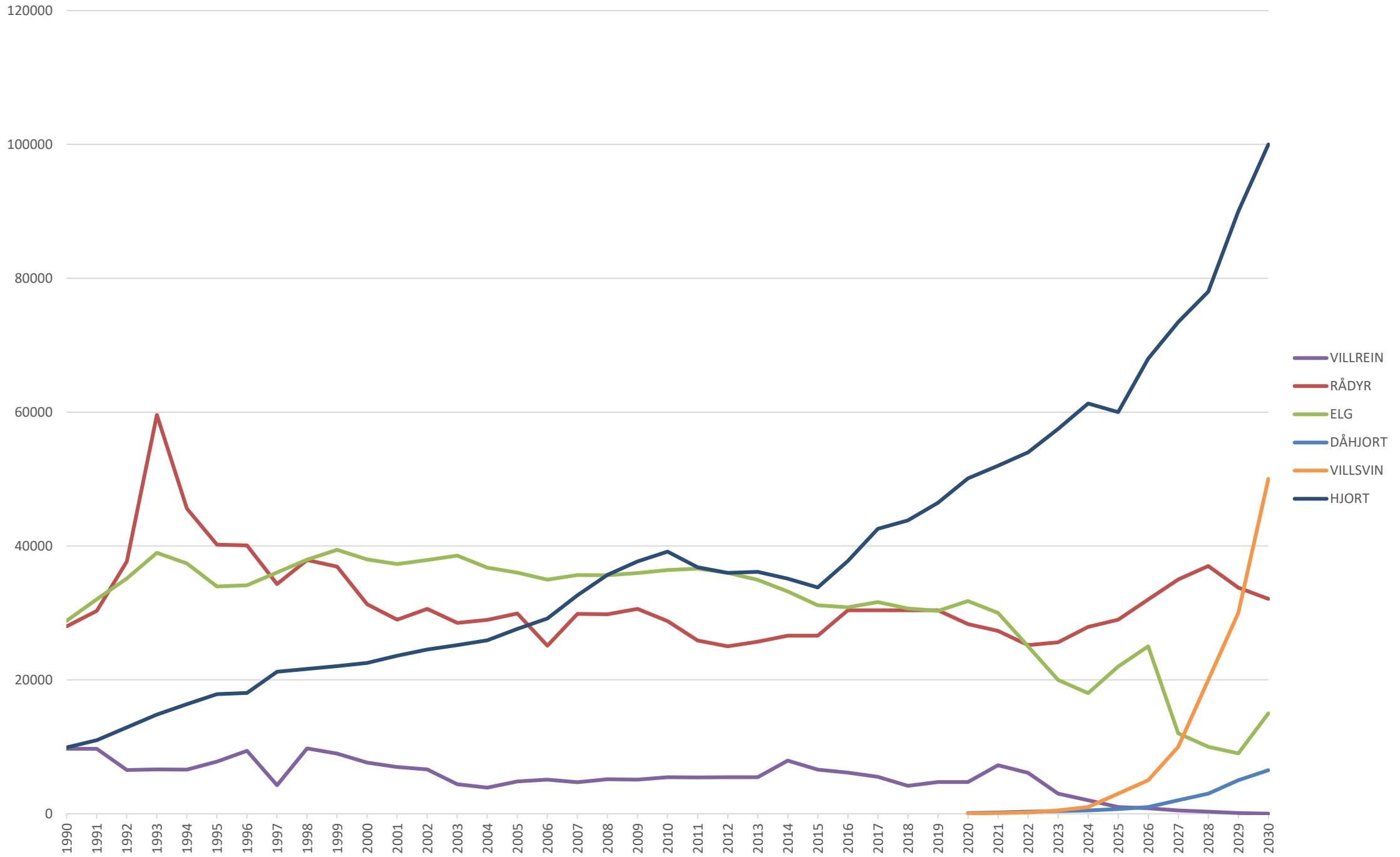
Grunneiere

Jegere

# Grunneierstyrt forvaltning?



# Antall felt klauvvilt 1990 - 2030



Er det plass til mer hjort?



Meiningar

# Avskyting av hjortebestanden er ute av kontroll



HJORTEJAKT:  
hjortestammen

[REDAKTERISK]

er oppvaksen i hjortebygda Ålfoten og har siden barndomsåra drive med jakt på hjort. Han opplever at hjortestammen er i ubalanse og at avskyting av bestanden er ute av kontroll. FOTO: PRIVAT

▼ ANNONSE



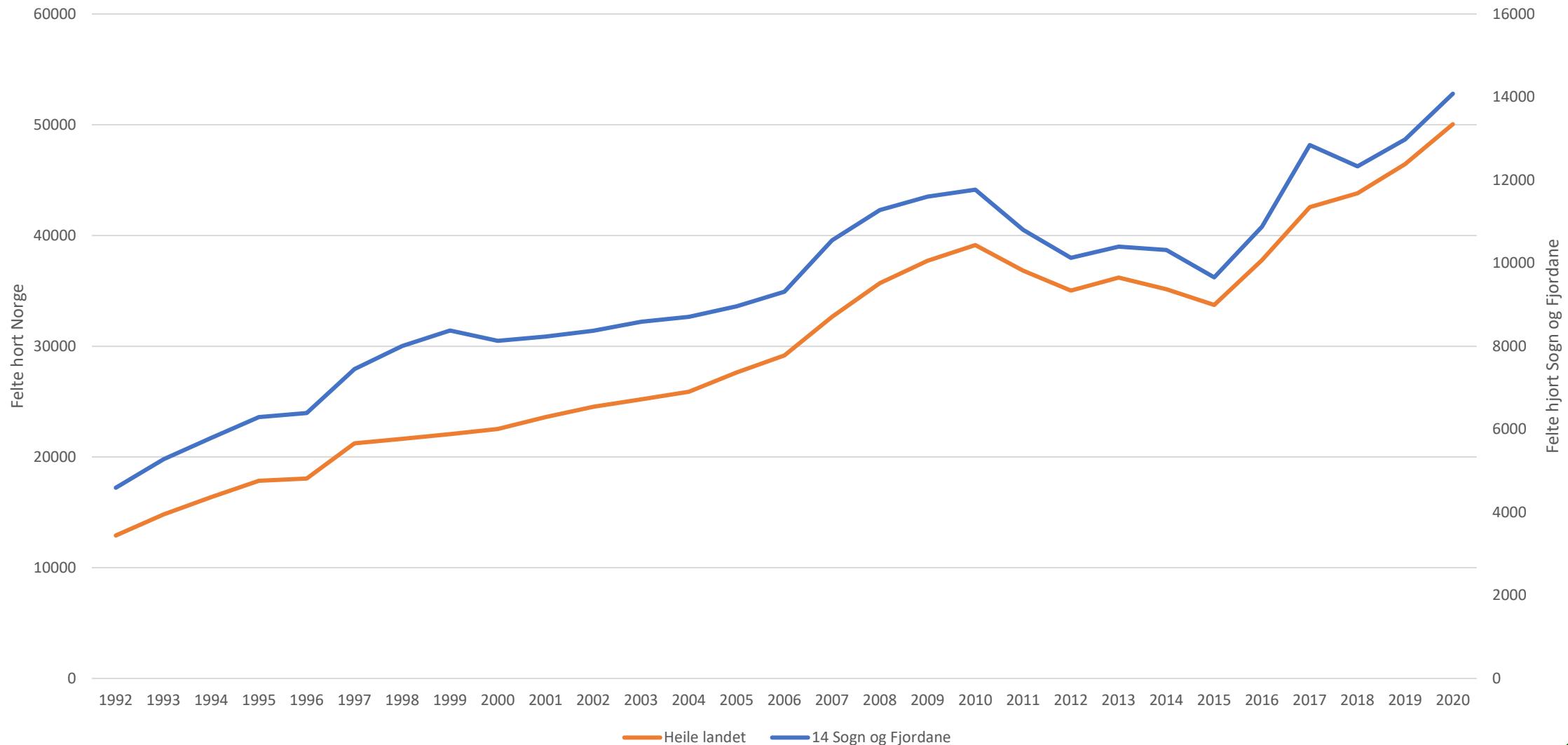
Ads by Google

[Stop seeing this ad](#)[Why this ad? ▶](#)

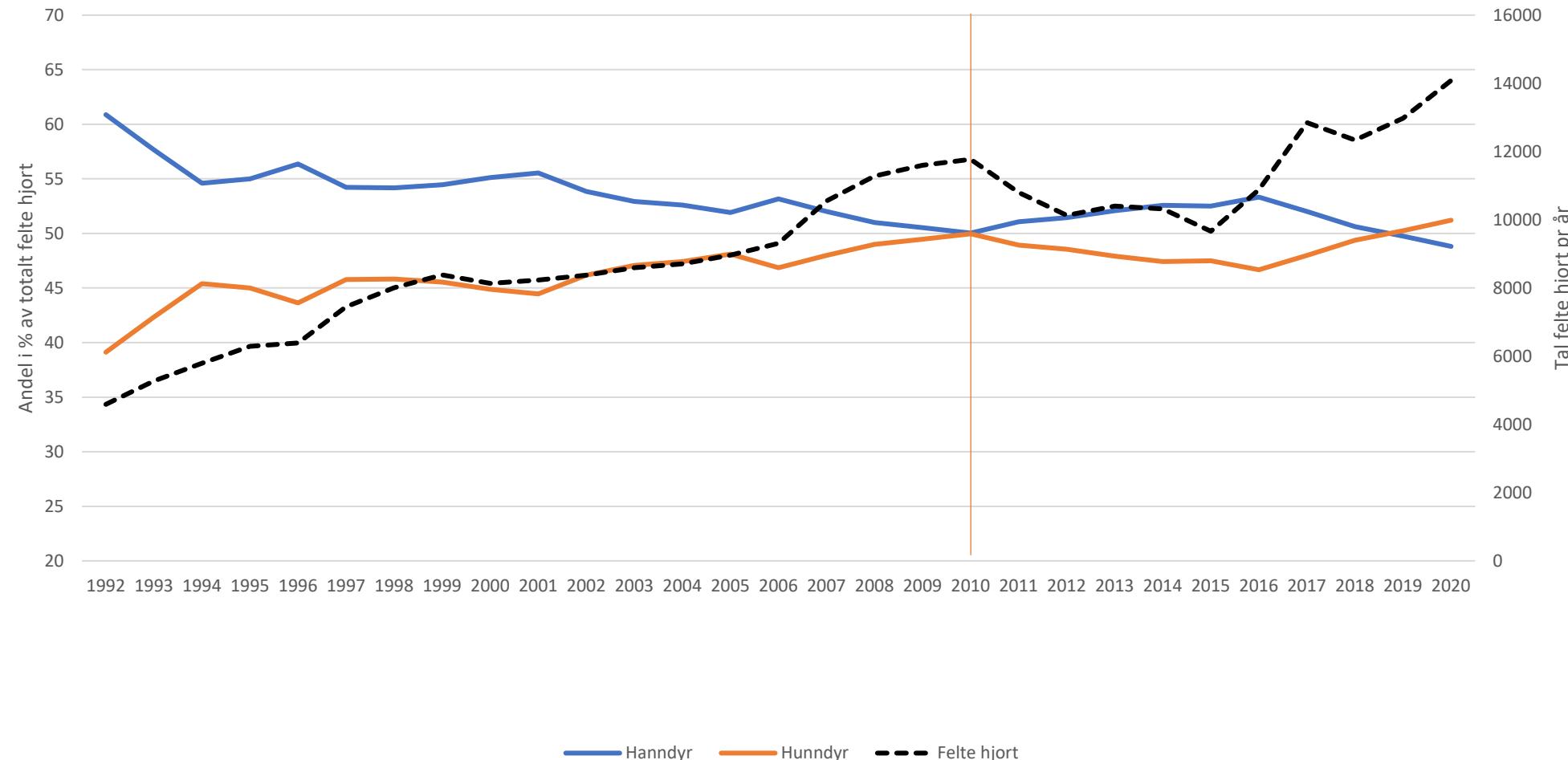
«Skyt ein ein stor bukk  
blir det meir kjøt å dele,  
skyt ein ein mindre bukk  
blir det mindre kjøt. Det  
er her skoen trykker for  
mange jaktvald»



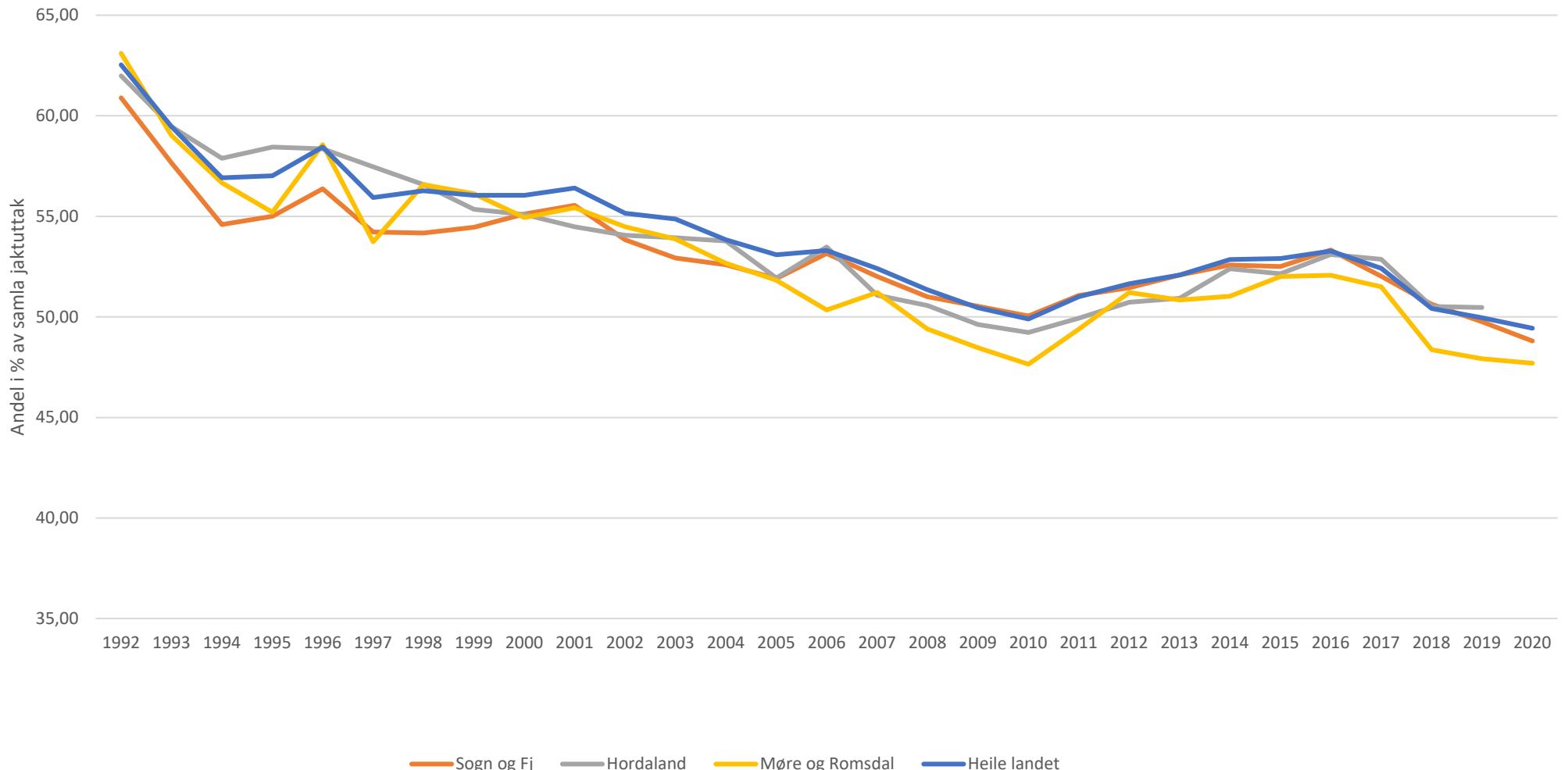
## Felte hjort 1992-2020 Sogn og Fj og Norge



## Kjønnsfordeling Sogn og Fjordane



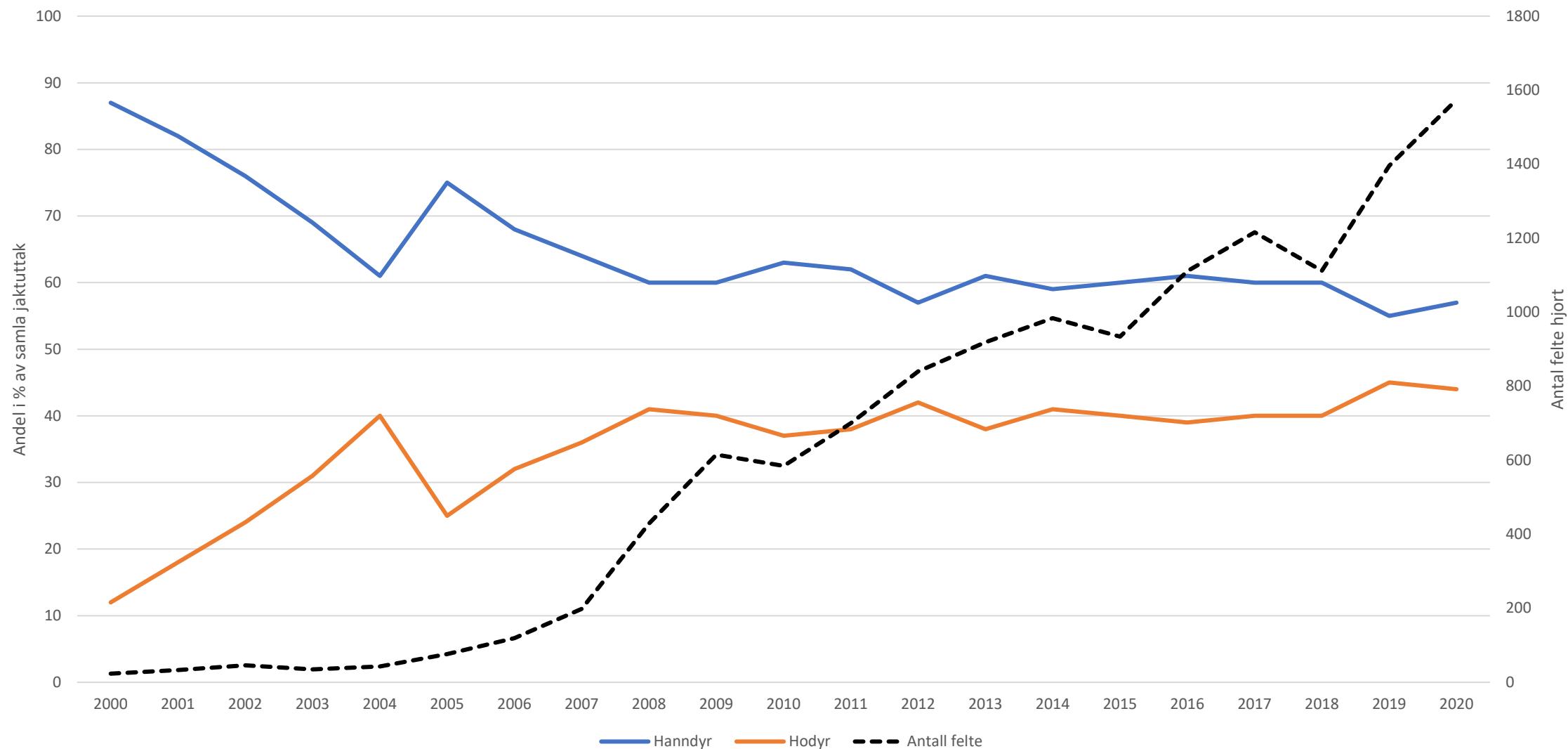
## Andel hanndyr i samla jaktuttak



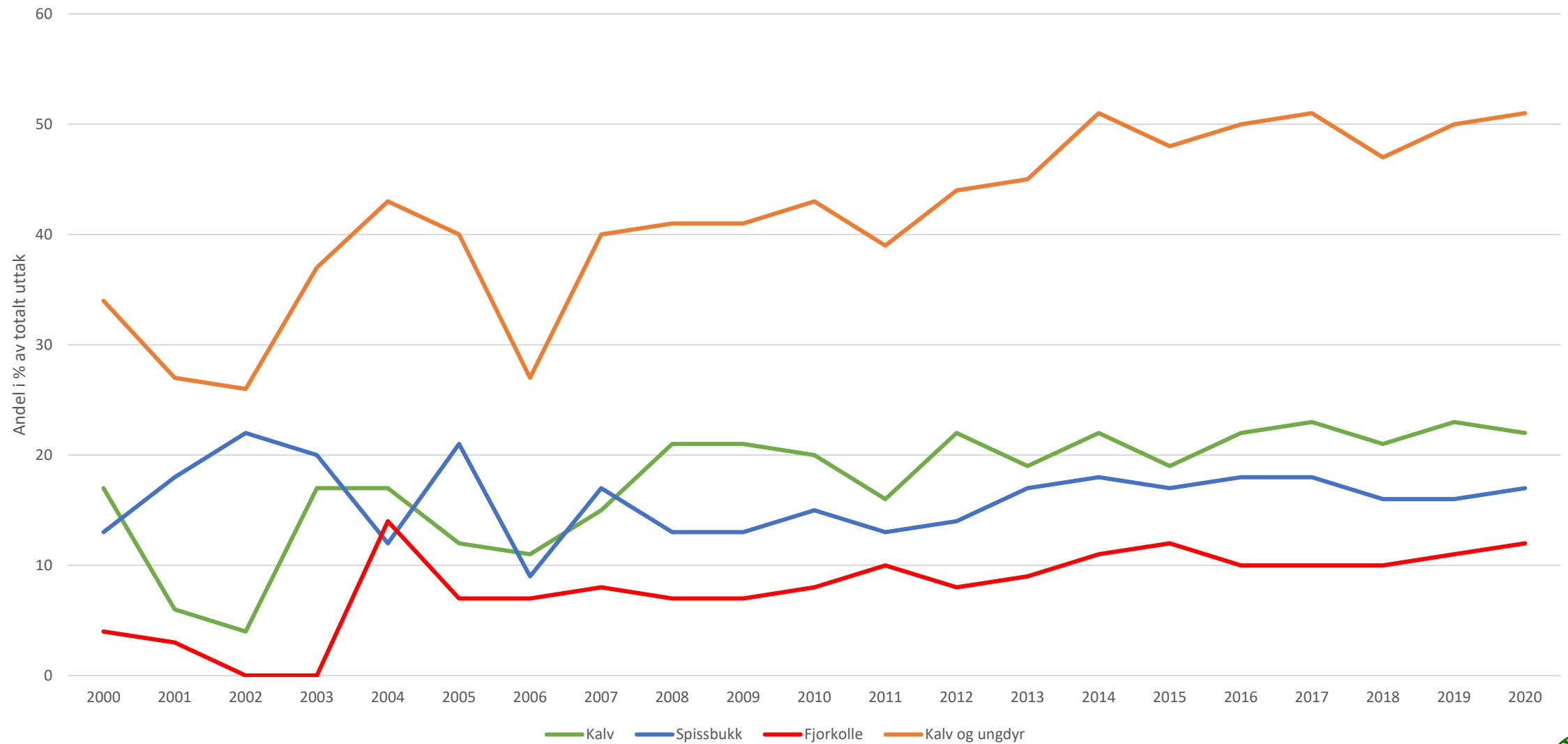

**Hjortejakt. Antall tillatt felte dyr og felte dyr fordelt på kjønn og fylke. Foreløpige tall**

	2020-2021				
	Tillatt felte hjort	Felte hjort	Hanndyr	Hunndyr	Fellingsprosent
<b>Hele landet</b>	<b>67 573</b>	<b>50 053</b>	<b>24 744</b>	<b>25 309</b>	<b>74</b>
Viken	1 548	554	335	219	36
Oslo	0	0	0	0	.
Innlandet	2 591	1 574	886	688	61
Vestfold og Telemark	2 212	932	542	390	42
Agder	2 233	1 270	705	565	57
Rogaland	4 301	3 042	1 542	1 500	71
Vestland	30 701	24 205	11 862	12 343	79
Møre og Romsdal	16 308	13 028	6 210	6 818	80
Trøndelag - Trööndelage	7 629	5 423	2 651	2 772	71
Nordland	50	25	11	14	50
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	0	0	0	0	.

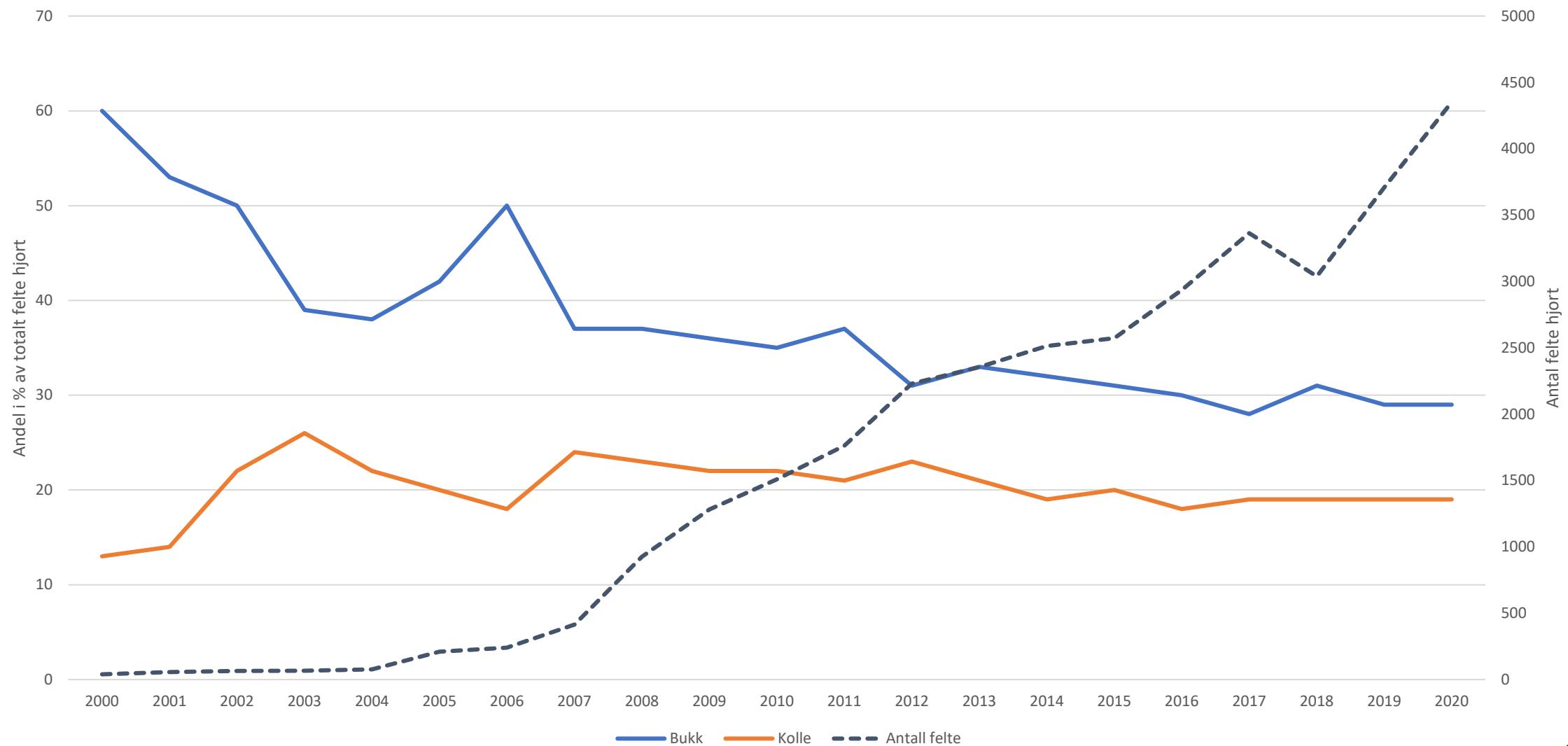
## Kjønnsfordeling samla jaktuttak - Innlandet



## Kalv og ungdyr i jaktuttak - Innlandet fylke



## Eldre dyr i jaktuttak - Sør og Austlandet



# Fortsatt vanskelig å godta

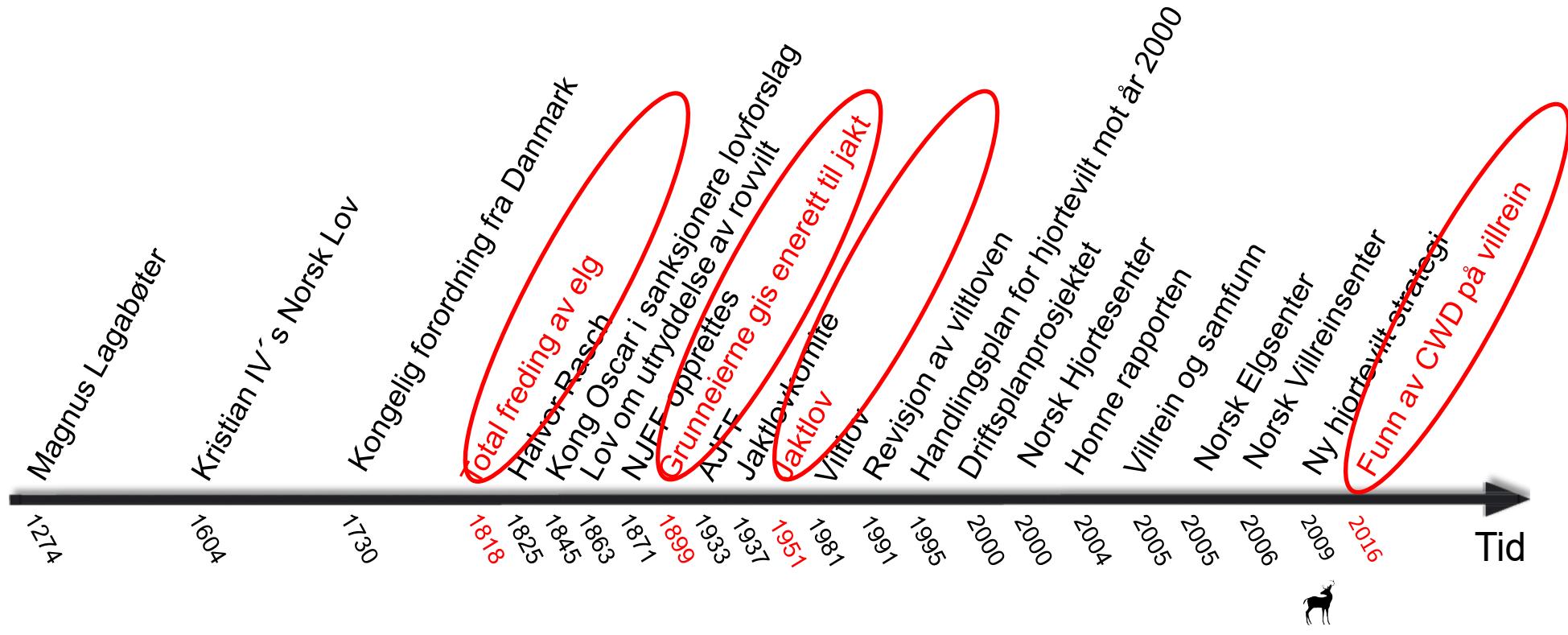
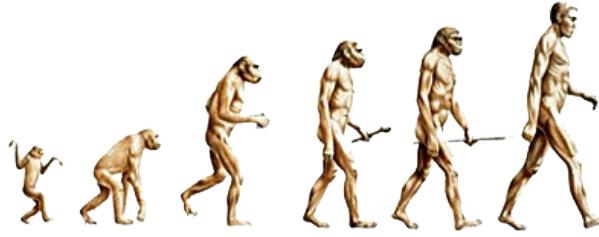
Kalveskyting

Kalv fremfor 1,5 åringer

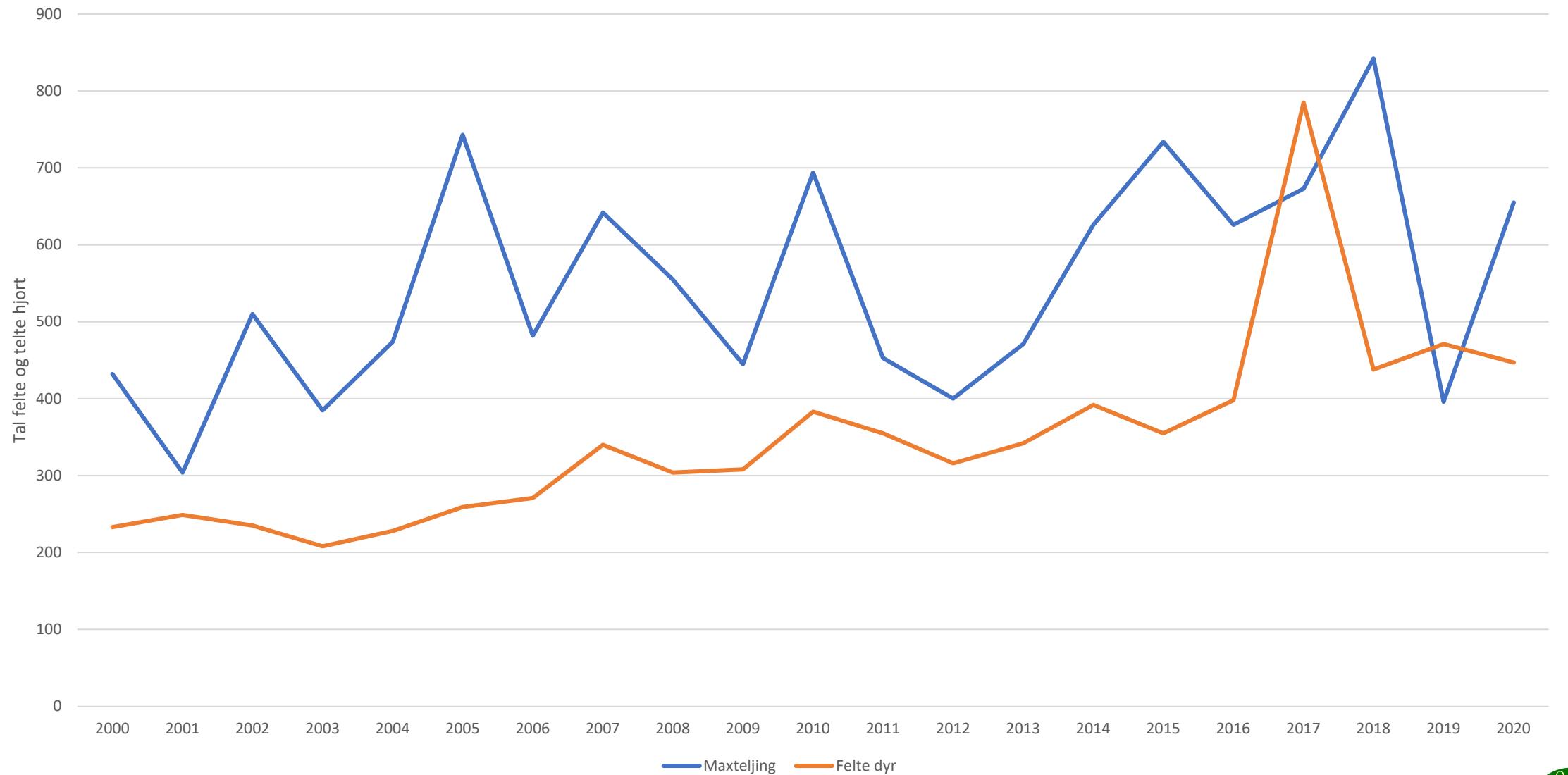
Stamkua/-kolla fremfor hanndyr

At naboen kan skyte storbukken/-oksen

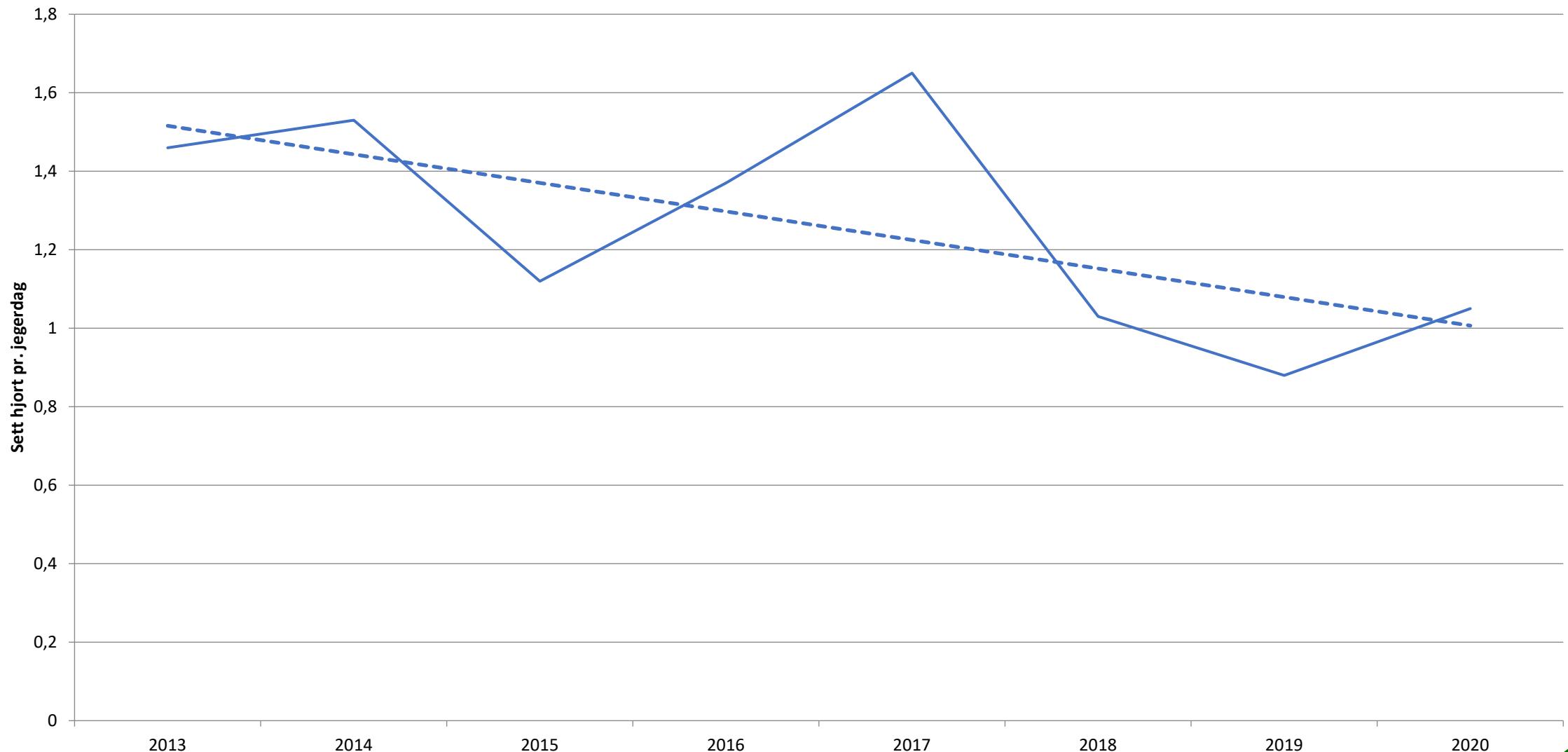
# Viktige hendelser i norsk hjorteviltforvaltning



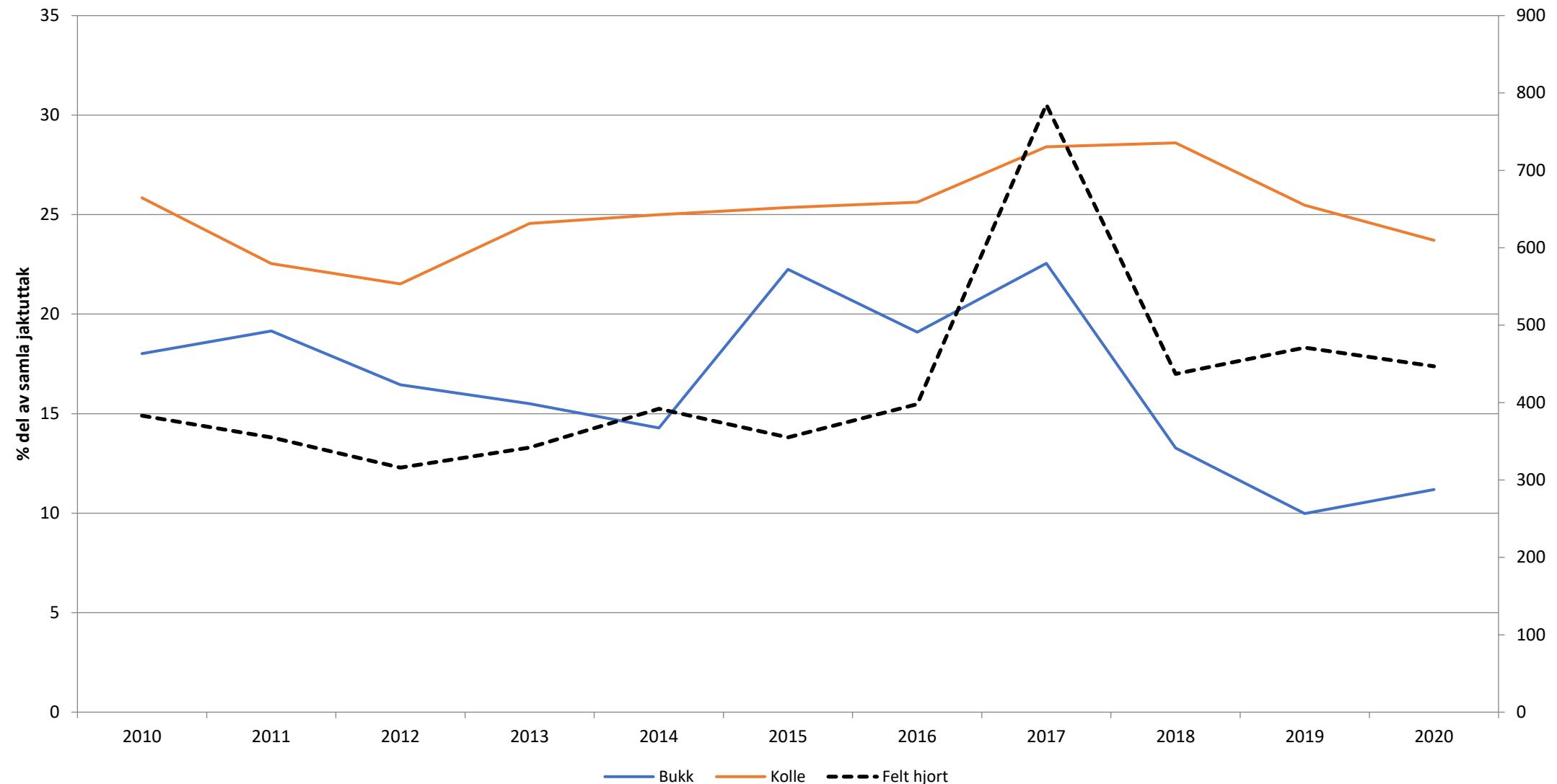
## Vårteljing og fellingstal Lærdal



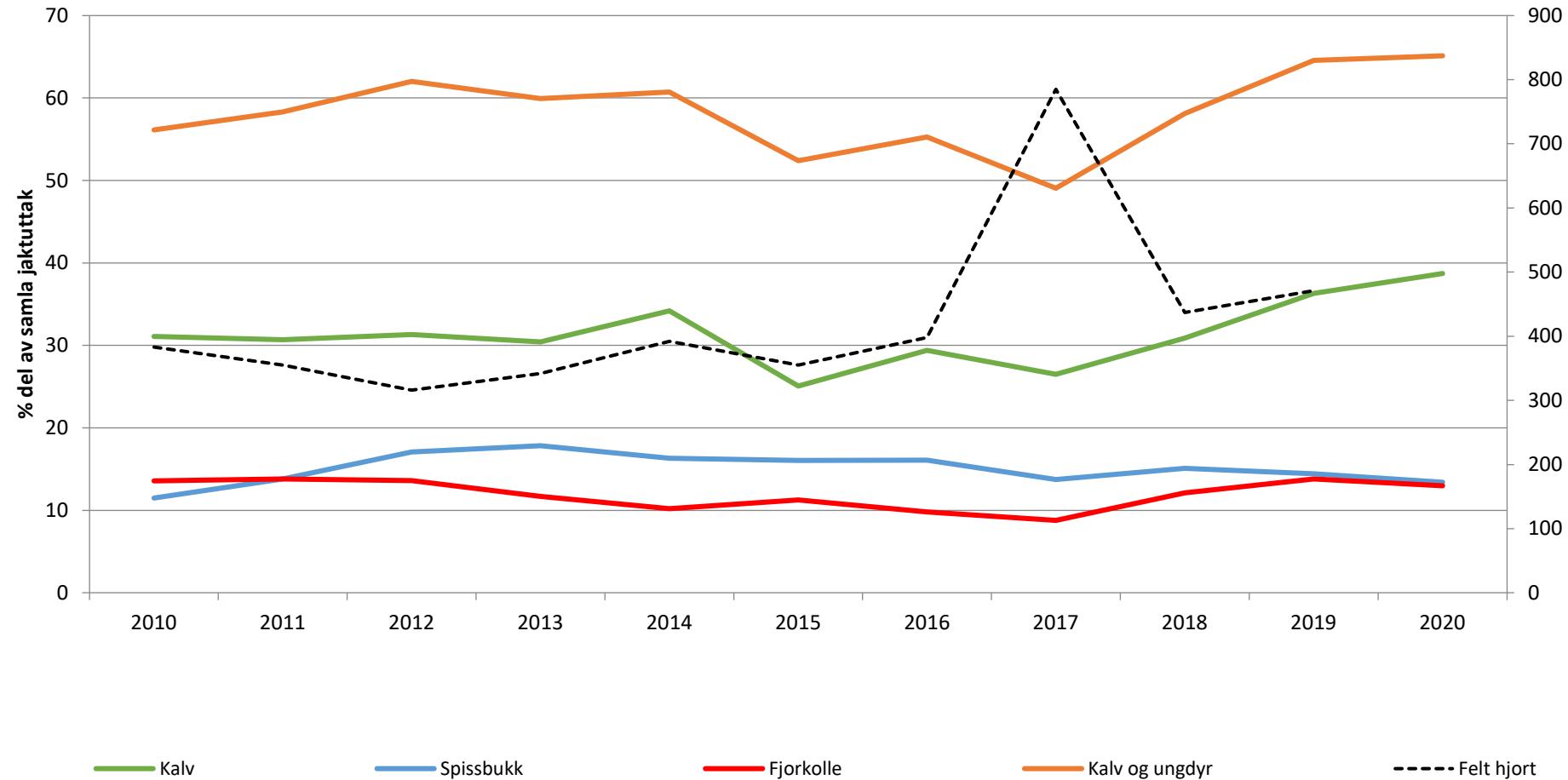
## Sett hjort pr jegerdag Lærdal



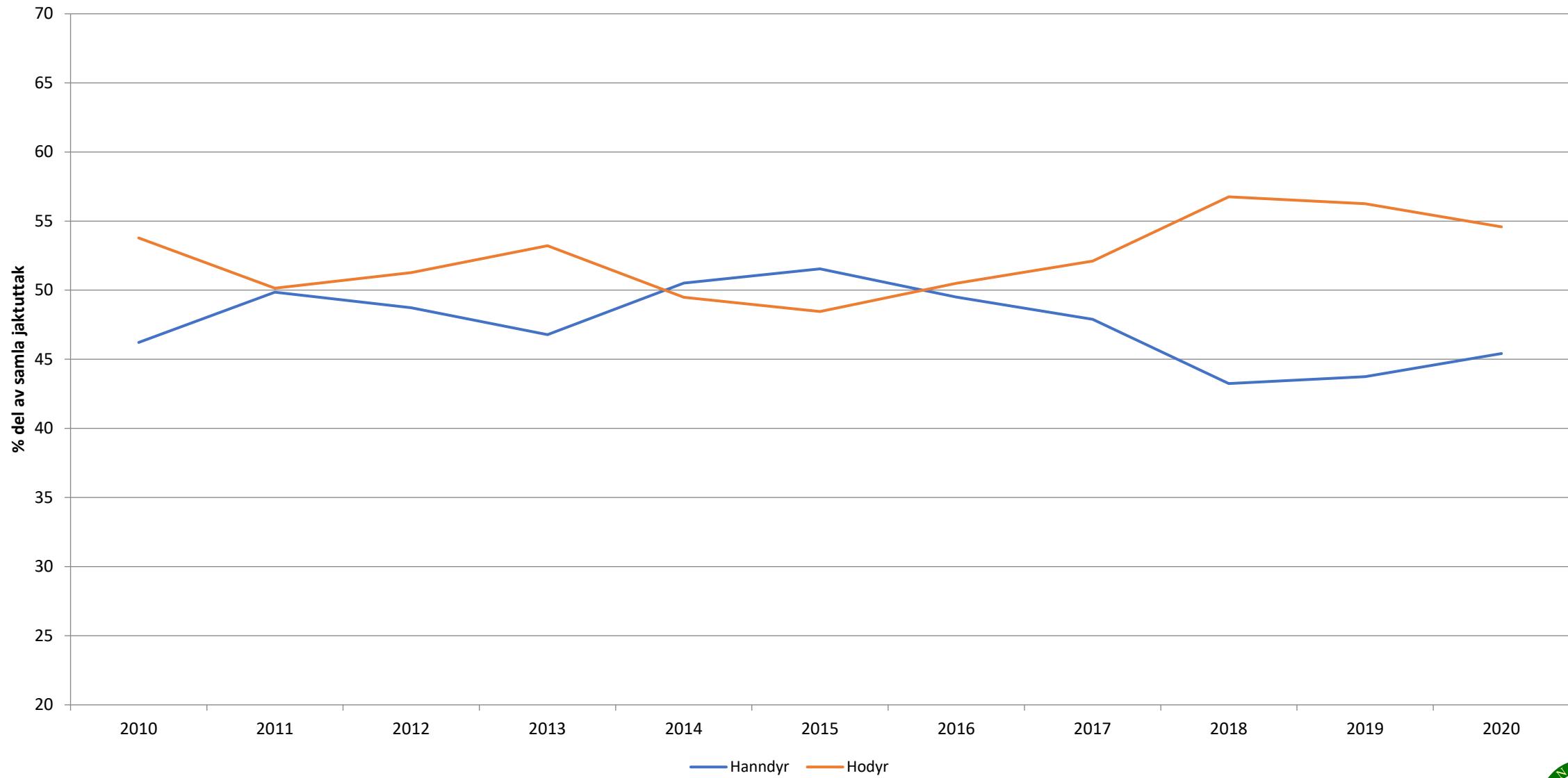
## Eldre dyr - Lærdal



## Kalv og ungdyr - Lærdal



## Kjønnsfordeling - Lærdal



# Felles forståelse?

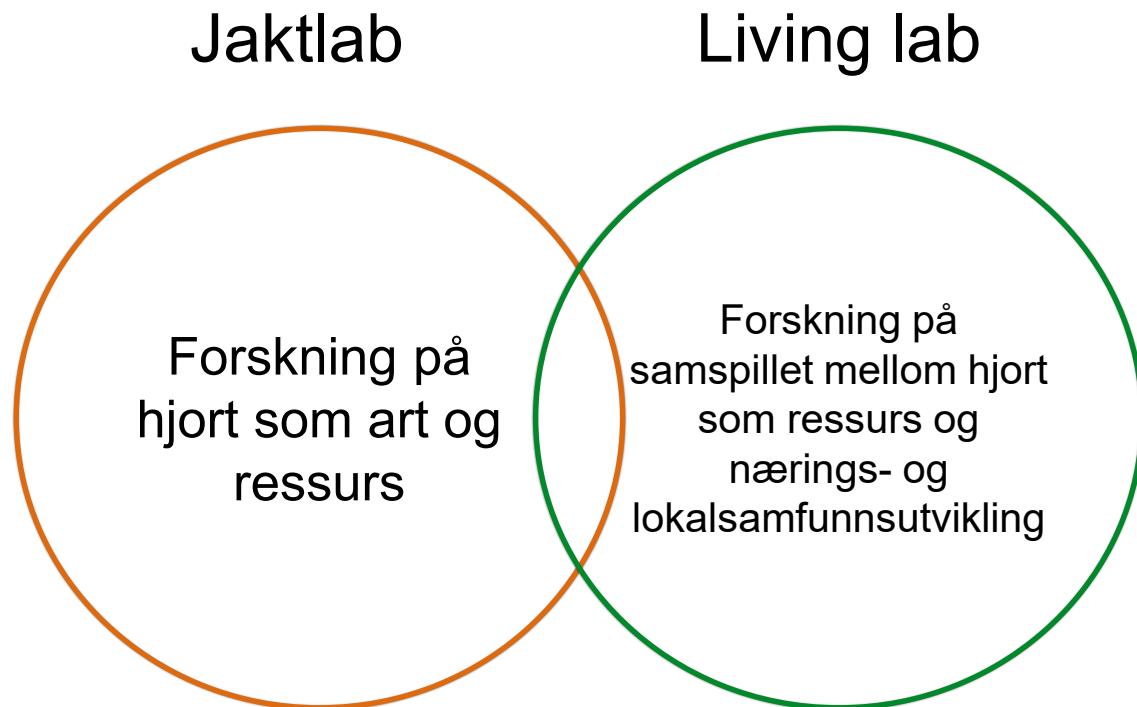
- Jakt viktigste dødsårsak
- Fokus på dyra som er igjen etter jakta
- Kvalitet framfor kvantitet?
- Søke å oppnå kjønnsbalanse nær 50:50
- Voksen kolle og bukk = produksjonsdyra er like mye verdt!
- Øke snittalder i bestandene
- Skyte mer kalv - fri avskyting!
- Skyte mer ungdyr kolle – innse at selv den beste kan gjøre feil!
- Lære oss å selektere dyr på veg ut av bestanden
- Viktig å sikre robuste bestander





# Forskningsarena Svanøy

Forprosjektet har hatt som formål å beskrive hvordan det kan utvikles en langsiktig forskningsarena på Svanøy med utgangspunkt i den ville og tamme hjorten på øya.



I «Jaktlab Svanøy» er målet å etablere en langtidsstudie på øya der man følger samtlige hjort gjennom hele livsløpet.

Det unike, og det som skiller «Jaktlab Svanøy» fra andre langtidsstudier, er at «Jaktlab Svanøy» involverer lokalbefolkningen i forskningen og at forskningen på hjort er knyttet til utvikling av lokalsamfunnet og ressursgrunnlaget på øya.

# Viltkjøtt til folket

- 
- Hvordan få mer viltkjøtt fra villmark til spisebord?
  - Hvordan skape forutsigbare varestrømmer?

(c) Johan Trygve Solheim 2010



A large bull elk (hjort) stands in a misty, forested mountain landscape. The scene is filled with mist, particularly on the left side where a path leads through a birch forest. The elk is positioned in the center-left, facing away from the camera. The background consists of a dense forest of birch trees and green shrubs on a hillside.

Ja vi kan felle mye hjort fremover!

Takk for oppmerksomheten!

[www.hjortesenteret.no](http://www.hjortesenteret.no)

# Forvaltningspremisser

Menneskelige interesser

Hjorteviltets egenverdi

Helhetlig økosystem